

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ym. valtuustoaloite: Uudenkaupungin ilmasto-ohjelman laatiminen

1023/11.00/2019

KVALT 20.05.2019 § 39

Päätös: Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KHALL 27.05.2019 § 209

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää antaa aloitteen hallintopalveluiden, kaupunkisuunnittelun, teknisten palveluiden ja elinkeinopalveluiden valmisteltavaksi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

KHALL 13.09.2021 § 403

Sami Laaksosen / Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloitteessa tuodaan esiin kuntien ratkaisevan tärkeää roolia ilmastonmuutoksen torjumisessa. Monissa kunnissa on alettu laatia ilmasto-ohjelmia toimenpiteiden tehostamiseksi ja kunnan ilmastotyön kehittämiseksi. Uudenkaupungin kaupunki on ollut mukana Hinku-hankkeessa alusta asti, mutta hankkeen lisäksi kaivataan kunnianhimoisempia ilmastotavoitteita sekä kattava toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi. Toimenpideohjelman tulisi kattaa läpileikkaavasti kaupungin eri toiminnot, kuten energiatehokkaan rakennuskannan, liikkumisen, sähkön- ja energiantuotannon, metsänhoidon, jätehuollon, kiertotalouden sekä julkiset hankinnat. Myös elinkeinopolitiikka on tärkeässä roolissa, kun ilmasto-ohjelmaa viedään eteenpäin.

Aloitteessa esitetään, että Uudenkaupungin kaupungille luodaan huolellisen valmistelun pohjalta eri toimijoita osallistava ”Uusikaupunki hiilineutraaliksi 2030-ilmasto-ohjelma”, joka tähtää päästöjen vähentämiseen ja vastuullisen ympäristöpolitiikan huomioon ottamiseen päätöksenteossa.

Vastaus aloitteeseen:

Suomen tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Ilmastolakia uudistetaan ja vahvistetaan, jotta tämä tavoite toteutuu. Hallituksen esityksen uudistetuksi ilmastolaiksi on määrä valmistua vielä vuonna 2021. Se on nyt ollut lausuntokierroksella. On oletettavaa, että lakiin tulee tiukempia tavoitteita myös kunnille, sillä hallitusohjelman mukaan ilmastolain ohjausvaikutuksia vahvistetaan nykyseisestä.

Aloite ilmasto-ohjelmatyön käynnistämisestä on kannatettava. Ilmasto-ohjelman toteuttaminen vaatii päätöksen siitä, että työ ilmasto-ohjelman laatimiseksi käynnistetään. Työn on oltava poikkihallinnollista, koko kaupungin organisaation läpileikkaavaa, kaupungin asukkaita ja yrityksiä unohtamatta. Ilmasto-ohjelman valmistuminen suunnitellussa aikataulussa on parasta toteuttaa projektiluonteisesti niin, että kaupungin organisaatioon varataan resurssi, joka vastaa ohjelman valmistumisesta sekä huolehtii vuoropuhelun käymisestä kaikkien tahojen kanssa.

Ohjelman onnistunut toteutus vaatii eri tahoista koostuvaa työryhmätyöskentelyä, asukaskyselyitä sekä yritysyhteistyötä. Ilmasto-ohjelmatyöhön on saatavissa asiantuntija-apua esimerkiksi Valoniasta, joka on ollut mukana ilmastotyössä monissa kunnissa ja kaupungeissa Varsinais-Suomen alueella. Valonia tarjoaa apua esimerkiksi asiantuntijatahona, työryhmätyöskentelyssä, yritystyöpajojen järjestämisessä sekä asukaskyselyiden järjestämisessä, mutta varsinaista ohjelmaa Valonia ei voi kaupungin puolesta laatia.

Mikäli ilmasto-ohjelmatyö tehdään projektiluontoisesti, on mahdollista selvittää eri rahoitusvaihtoehtoja, joita kuntien ilmastotyöhön on mahdollista saada. Ilmasto-ohjelman eteenpäin viemiseksi tarvitaan kuitenkin henkilöresurssi, joka pystyy viemään prosessia eteenpäin. Henkilöresurssin lisäämistä tähän työhön tullaan tarkastelemaan ensi vuoden talousarviossa ja ilmasto-ohjelmatyö voisi käynnistyä vuonna 2022 kokonaistarkasteluna yhdessä kestäväen kehityksen ja hiilineutraali-kunta tavoitteiden kanssa.

Lisätietoja Kaupunginarkkitehti Leena Arvela-Hellén, puh. 050 074 3087

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus merkitsee annetun selvityksen tiedoksi, antaa sen edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle vastauksena aloitteeseen sekä esittää, että aloite merkitään käsitellyksi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä saadun selvityksen tiedoksi ja toteaa aloitteen tulleen käsitellyksi.

Keskustelun kuluessa Tarmo Kangas esitti, että aloite palautetaan uuteen valmisteluun.

Henna Jokinen ja Mikko Saari kannattivat Kankaan esitystä.

Puheenjohtaja kysyi, voidaanko tehty ehdotus asian palauttamisesta hyväksyä yksimielisesti.

Päätös: Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti palauttaa aloitteen uuteen valmisteluun.

Kaupunginhallitus 27.02.2023 § 57
793/11.00.02/2022

Valmistelija: Kaupunginarkkitehti Leena Arvela-Hellén
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Sami Laaksosen / Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloitteessa tuodaan esiin kuntien ratkaisevan tärkeää roolia ilmastomuutoksen torjumisessa. Monissa kunnissa on alettu laatia ilmasto-ohjelmia toimenpiteiden tehostamiseksi ja kunnan ilmastotyön kehittämiseksi. Uudenkaupungin kaupunki on ollut mukana Hinku-hankkeessa alusta asti, mutta hankkeen lisäksi kaivataan kunnianhimoisempia ilmastotavoitteita sekä kattava toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi. Toimenpideohjelman tulisi kattaa läpileikkaavasti kaupungin eri toiminnot, kuten energiatehokkaan rakennuskannan, liikkumisen, sähkön- ja energiantuotannon, metsänhoidon, jätehuollon, kiertotalouden sekä julkiset hankinnat. Myös elinkeinopolitiikka on tärkeässä roolissa, kun ilmasto-ohjelmaa viedään eteenpäin.

Aloitteessa esitetään, että Uudenkaupungin kaupungille luodaan huolellisen valmistelun pohjalta eri toimijoita osallistava ”Uusikaupunki hiilineutraaliksi 2030-ilmasto-ohjelma”, joka tähtää päästöjen vähentämiseen ja vastuullisen ympäristöpolitiikan huomioon ottamiseen päätöksenteossa.

Vastaus aloitteeseen:

Suomen tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Ilmastolakia uudistetaan ja vahvistetaan, jotta tämä tavoite toteutuu.

Syksyllä 2022 uutta ilmastolakia on täydennetty kuntien ilmastosuunnitelmia ja muutoksenhakua koskevalla sääntelyllä. Hallitus antoi ilmastolakia täydentävän hallituksen esityksen 20.10.2022 ja eduskunta hyväksyi lain 9.12.2022. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.3.2023.

Lainmuutoksen myötä ilmastolakiin sisällytetään velvoite kunnille laatia ilmastosuunnitelmat. Jatkossa laissa säädetään myös ilmastolain mukaisesta muutoksenhausta. Kunnan ilmastosuunnitelma on laadittava tai päivitettävä vähintään kerran valtuustokaudessa ja suunnitelman hyväksyy valtuusto.

Ilmastolain täydennyksestä johtuen aloite ilmasto-ohjelmatyön käynnistämisestä on kannatettava. Ilmasto-ohjelman toteuttaminen vaatii päätöksen siitä, että työ ilmasto-ohjelman laatimiseksi käynnistetään ja siihen sitoudutaan. Työn on oltava poikkihallinnollista, koko kaupungin organisaation läpileikkaavaa, kaupungin asukkaita ja yrityksiä unohtamatta.

Ohjelman onnistunut toteutus vaatii eri tahoista koostuvaa työryhmätyöskentelyä, asukaskyselyitä sekä yritysysteistyötä. Ilmasto-ohjelmatyöhön on saatavissa asiantuntija-apua esimerkiksi Valoniasta, joka on ollut mukana ilmastotyössä monissa kunnissa ja kaupungeissa Varsinais-Suomen alueella. Valonia tarjoaa apua esimerkiksi asiantuntijatahona, työryhmätyöskentelyssä, yritystyöpajojen järjestämisessä sekä asukaskyselyiden järjestämisessä, mutta varsinaista ohjelmaa Valonia ei voi kaupungin puolesta laatia.

Marraskuussa 2022 käynnistyi Ekotekoagentti toimintaa Uuteenkaupunkiin ja Laitilaan -hanke, jota rahoittaa 70% ympäristöministeriö kuntien ilmasto ja kiertotaloushankkeet-ohjelmasta. Hanketta toteuttaa Ukipolis Oy. Tässä huhtikuuhun 2024 saakka kestävässä hankkeessa käynnistetään molempien kaupunkien ilmasto-ohjelmien suunnitteluprosessit.

Ilmasto-ohjelman koordinointiin tarvitaan henkilöresurssi, joka pystyy viemään prosessia eteenpäin ohjelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Henkilöresurssin lisäämistä tähän työhön tullaan tarkastelemaan ensi vuoden talousarviossa ja ilmasto-ohjelmatyö voisi käynnistyä vuonna 2024 kokonaistarkasteluna yhdessä kestävä kehityksen ja hiilineutraali-kunta tavoitteiden kanssa.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää
- hyväksyä vastauksen aloitteeseen omalta osaltaan ja
- esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy vastauksen ja toteaa, että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
